

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 05. avgust 2024.godine

RTS- Dr Aćimović daje savet šta uraditi ako se javi povišena temperatura, zapašen nos i malaksalost

BLIC- OD FLIRT-a VAS STEČENI IMUNITET NE ŠTITI Novi soj korone se brzo širi, liči na grip, a prepoznacete ga po OVIM simptomima

N1- Kako se postaje davalac matičnih ćelija: Bezbolnih 15 minuta – nekome znače život

DNEVNIK- S OVAKVIM REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA NEĆEMO SE ŠALITI Ako nastavimo, ovo nam donosi sigurnu smrt

Dr Aćimović daje savet šta uraditi ako se javi povišena temperatura, zalušen nos i malaksalost

Dr Bojana Aćimović iz Hitne pomoći rekla je da ukoliko se javi povišena temperatura, bol u grlu i zalušen nos – treba mirovati i uzeti paracetamol ili brufen i što više tečnosti. I dalje ima kovid pozitivnih pacijenata, ukazuje doktorka.

Mnogi su prethodnih dana mislili da su prehladeni sa povišenom temperaturom, pa se postavlja pitanje da li je reć o prehladi ili kovidu.

Dr Bojana Aćimović iz Hitne pomoći kaŹe za RTS da ima i dalje kovid pozitivnih pacijenata.

"Kada se javi povišna temperatura, preko 37 stepeni, opšta slabost i malaksalost, bol u grlu i zalušen nos – to su najčešće i dalje simptomi virusne infekcije izazvane kovid virusom", ukazuje Aćimovićeva.

Prema njenim rećima, u takvim situacijama potrebno je da mirujemo, te da uzmemo paracetamol ili brufen, što više tečnosti da što pre prođe temperatura i virusna infekcija", napominje doktorka.

Šta ako dete povraća

U letnjem periodu, karakteristično kod dece je povišena temperatura, opšta slabost, dijareja i mućnina – reć je o adeno ili rota virusu.

"Deca su uvek izloženija nekim dehidracijama. Ako dete više povraća ili ima više dijareja mora da ide kod pedijatra", savetuje dr Aćimović.

Doktorica Aćimović rekla je da je Hitna pomoć intervenisala tokom noći 87 puta, od toga 17 na javnom mestu.

Poručila je svim učesnicima u saobraćaju, pošto se radi o vikendu, dodatan oprez.

OD FLiRT-a VAS STEČENI IMUNITET NE ŠTITI Novi soj korone se brzo širi, liči na grip, a prepoznate ga po OVIM simptomima

Broj zaraženih korona virusom je ponovo u porastu. Za to je odgovorna podvrsta omikrona - FLiRT. Podvarijanta omikrona koja je trenutno u opticaju širom sveta se veoma brzo prenosi i zaobilazi stečeni imunitet, bilo da je neko preležao kovid 19 ili bio vakcinisan.

U Srbiji još uvek nije zabeležena FLiRT varijanta korone, već cirkulišu drugi oblici kovid, istakla je profesorka dr Verica Jovanović, direktorka Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut".

- Ako neko oseti da ima bolove u zglobovima, da ima blago povišenu temperaturu, možda bolove u grlu, potrebno je ipak da ostane kući, da odleži nekoliko dana i to je proces lečenja. Ukoliko, naravno, dođe do komplikacije, jer je neko u težem stanju usled hroničnih bolesti, treba posetiti lekara i prema indikacijama lekara se i obavlja testiranje - navodi Direktorka Instituta "Milan Jovanović Batut" Verica Jovanović.

Četiri dominantna simptoma FLiRT-a

Simptomi ovog soja kovid podsećaju na simptome gripa i javljaju se pet do šest dana od kontakta sa zaraženom osobom, ali po podacima iz sveta, dominiraju četiri.

Dominantna su četiri simptoma FLIRT-a:

kašalj

zapušen nos

glavobolja

bol u mišićima

Osim toga javljaju se i drugi kao što je jaka upala grla, malaksalost, povišena temperatura, kratak dah ili otežano disanje, mučnina ili povraćanje, dijareja, a vraća se i jedan od čudnijih simptoma kovida – gubitak čula ukusa ili mirisa.

Koja je razlika između korone i gripa

Slavica Plavšić, specijalistkinja za plućne bolesti, nedavno je za Danas objasnila po čemu možete da procenite da nije u pitanju grip, već kovid.

- Simptomi počinju postepeno, ne kao kod gripa kad kreću naglo. Počne kao obična kijavica sa svim nespecifičnim simptomima po jačini bolova i po poremećenom opštem stanju koje je drugačije od gripa, kako ga pacijenti nazivaju. U kliničkoj slici javlja se kašalj u svim mogućim oblicima, i suv i sa sekrecijom i puni sinusi koji smetaju, glavobolja, bolovi u kostima i zglobovima, temperatura od 37,5 do 39,5 koja traje otprilike četiri do pet dana. Kod nekih su izraženi simptomi, kod drugih su slabiji, uglavnom posle toga kreće poboljšanje - navela je dr Plavšić.

Omiljena letovališta Srba beleže porast obolelih od korone

Dr Jovanović je rekla za RTS da podaci iz regiona i sa teritorije evropskih zemalja, pokazuju da je došlo do skoka u broju zaraženih naročito u letovalištima u Grčkoj i Italiji.

- Kada je naša zemlja u pitanju, beležimo veći broj pozitivnih slučajeva, ali radi se samo o apsolutnim brojevima koji ne utiču na promenu epidemiološke slike koja bi nas sve dovela u rizik u ovom trenutku - rekla je dr Jovanović.

Ističe da u ovom trenutku nema potrebe za bilo kakvim dodatnim merama, osim individualnih mera zaštite.

- Posebno apelujem na sve osobe koje boluju od određenih hroničnih bolesti da u tim slučajevima obrate pažnju ukoliko je neko prehladen ili ima takozvanu vrstu letnjeg gripa, da pomisli ipak na kovid koje je tu sa nama - ukazala je dr Jovanović.

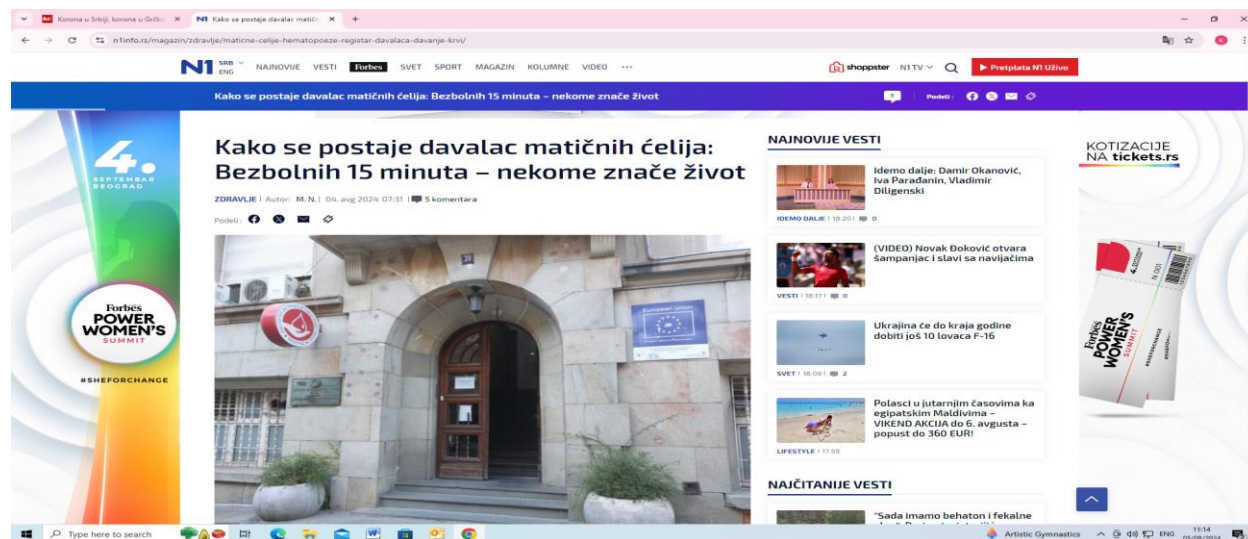
Gde se testirati

Prema podacima Batuta, većina trenutno inficiranih u Srbiji su osobe starije životne dobi, iako su registrovani slučajevi u svim uzrasnim grupama.

- Prosečna starost obolelih je trenutno 66 godina, dok je kod osoba koje su na bolničkom lečenju 72 godine. Međutim, treba imati u vidu da se mlađe osobe ređe javljaju lekaru i testiraju, odnosno da u većem broju preleže respiratorne infekcije „na nogama” nego što je to slučaj u starijim uzrastima, te se najveći broj inficiranih u mlađim dobnim grupama i ne registruje u zdravstvenom sistemu - istakli su iz Batuta.

Dodaju i da je stopa testiranja osoba na kovid 19 u Srbiji niska u odnosu na ranije periode, usled čega raste procenat pozitivnih nalaza.

- Testiranje na SARS-CoV-2 virus se radi u zdravstvenim ustanovama na teritoriji cele Srbije, na osnovu indikacija koje postavlja ordinirajući lekar kod osoba koje imaju simptome i znake infekcije organa za disanje u skladu sa važećim Stručno-metodološkim uputstvom. Masovno testiranje, odnosno testiranje zdravih osoba se ne preporučuju ni u jednoj situaciji, uključujući i testiranje osoba radi prijema na bolničko lečenje ili u ustanove socijalne zaštite - tvrde iz Batuta.

Kako se postaje davalac matičnih ćelija: Bezbolnih 15 minuta – nekome znače život

Trenutno je u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze Srbije učlanjeno nešto više od 24.000 građana.

Postupak registrovanja je, za one koji se ne plaše davanja krvi ili igala, prilično jednostavan i kratak.

U Institutu za transfuziju krvi Srbije možete dobrovoljno dati krv, prilikom čega se uzima uzorak i za Registar, a možete otići i samo da date uzorak, bez dobrovoljnog davanja.

Na početku je neophodno popuniti formular o ličnim podacima i zdravstvenom stanju, nakon čega se odlazi na proveru nivoa hemoglobina, a zatim na pregled kod doktora.

Ukoliko se dobije odobrenje lekara, prelazi se u salu u kojoj se daje krv.

Ceo postupak (ukoliko se i dobrovoljno daje krv) ne traje više od dvadesetak minuta i potpuno je bezbolan.

Osooblje Instituta za transfuziju krvi je veoma prijatno i spremno da odgovori na sva pitanja.

Kome se može pomoći i kako izgleda postupak?

Transplantacija matičnih ćelija hematopoeze je obnavljanje obolele kostne srži zdravim ćelijama davaoca. Matične ćelije su „super“ ćelije koje imaju jedinstvenu sposobnost da obnove sve druge ćelije krvi i nalaze se u kostnoj srži.

Kako se navodi na sajtu Registra davalaca matičnih ćelija hematopoeze Srbije, ukoliko dođe do poklapanja, a potom se prođu lekarski pregledi, postoje dva načina prikupljanja matičnih ćelija – iz periferne krvi i iz bedrene kosti. Detaljnije o ovim načinima možete saznati na sajtu Registra.

Ukoliko dođe do doniranja matičnih ćelija, davalac i pacijent se, uz obostranu saglasnost mogu upoznati nakon dve godine.

Davalac može biti, kako se navodi, svaka osoba između 18 i 45 godina, koja ne boluje od teških oboljenja srca, pluća i bubrega, malignih ili autoimunih oboljenja, a podaci ostaju u Registru dok ne napuni 60 godina.

ДНЕВНИК

S OVAKvim REZULTATIMA ISTRAŽIVANJA NEĆEMO SE ŠALITI Ako nastavimo, ovo nam donosi sigurnu smrt

Otpornost mikroorganizama na antimikrobne lekove i zagađujuće supstance iz vazduha među najozbiljnijim su pretnjama zdravlju ljudi širom planete.

Prekomerna i neadekvatna primena antibiotika u lečenju ljudi i životinja, kao i poljoprivredi, dovela je do pojave i ubrzanog širenja patogena koji su otporni na gotovo sve klinički relevantne antibiotike. Procenjeno je da je otpornost na antibiotike bila direktan uzrok 1,27 miliona smrti širom sveta samo u 2019, dok je indirektno bila povezana sa čak pet miliona smrtnih slučajeva. Ukoliko se za ovaj problem ne pronađe brzo i efikasno rešenje, do 2050. bi mogao biti uzročnik čak 10 miliona smrtnih slučajeva na godišnjem nivou.

Istovremeno, kako za „Dnevnik” upozorava dr Katarina Novović, viši naučni saradnik Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo iz Beograda, Svetska zdravstvena organizacija procenjuje da je iste te godine zagađenje vazduha dovelo do čak 4,2 miliona prevremenih smrtnih slučajeva na globalnom nivou. A osnovnim razlogom za ovo smatra se prekomerna izloženost PM2.5 česticama. Po rečima dr Novović, ove čestice, naime, predstavljaju osnovni indikator zagađenja vazduha; one mogu biti raznovrsnog porekla, a zajednička im je dimenzija, odnosno prečnik koji je 2,5 mikrometra ili manji, te stoga imaju sposobnost prodiranja u pluća i krvotok, izazivajući respiratorna, kardiovaskularna i maligna oboljenja. Pri tome je od posebnog značaja činjenica da su mikroorganizmi sastavni deo PM2.5 čestica te stoga vrlo lako mogu dospeti u respiratorni sistem i ljudi i životinja.

Prema nekim skorašnjim istraživanjima, procenjeno je da je čak 97 odsto stanovništva u gradskim sredinama bilo izloženo koncentracijama PM2.5 čestica višim od preporučenih. Iste analize pokazale su i da su zemlje istočne i jugoistočne Evrope naročito pogođene povećanim koncentracijama PM2.5 čestica i, posledično, većim brojem smrtnih slučajeva uzrokovanih zagađenjem vazduha, a kao osnovni razlog za izraženije zagađenje vazduha u ovim zemljama navedena je upotreba čvrstih goriva i pećnica niskog kvaliteta u domaćinstvima tokom grejne sezone, kada je primećen i najviši nivo zagađenja vazduha.

– Iako su prisustvo i raznolikost otpornosti na antibiotike u vodi i zemljištu opsežno proučavane u prethodnih nekoliko godina, studije koje su se bavile prađenjem ovog problema u vazduhu, kao i vezom zagađenja i otpornosti na antibiotike, znatno su ređe i uglavnom se odnose na Kinu. Uprkos tome, značaj ovih studija je izuzetan, budući da vazdušni prostor omogućava prenos otpornosti na antibiotike na velike udaljenosti putem bioaerosola i produženo zadržavanje u atmosferi – navodi dr Novović.

Upravo zbog činjenice da je Srbija država koja se suočava sa prekomernom upotrebom (i zloupotrebom) antibiotika, zatim visokim procentom bakterijskih izolata otpornih na različite klase antibiotika, te problemom zagađenja vazduha, pod okriljem IMGGI i uz finansijsku podršku Fonda za nauku, pokrenut je projekat AirPollRes koji bi trebalo da pruži nove informacije o povezanosti otpornosti na antibiotike i zagađenja vazduha, i to, u prvom koraku, na teritoriji Beograda, a potom i drugim područjima Srbije. Naime, budući da je srpska prestonica među najzagađenijim u svetu tokom zimskog perioda, odnosno grejne sezone, prepoznata je kao dobar model za ispitivanje uticaja zagađenja vazduha na zastupljenost i prenos otpornosti na antimikrobne lekove vazduhom.

– Osnovni cilj našeg istraživanja podrazumeva utvrđivanje uticaja zagađenja vazduha na prisustvo i raznovrsnost patogena - bakterija i gljiva, zatim gena koji obezbeđuju otpornost na antibiotike, biocide i teške metale, kao i elemenata koji obezbeđuju brzo i lako širenje navedene otpornosti u vazduhu prikupljenom na ukupno devet lokacija na teritoriji grada Beograda, i to tokom sva četiri godišnja doba –

pojašnjava dr Katarina Novović, koja je rukovodilac projekta AirPollRes. – Širi uvid u uticaj zagađenja vazduha na otpornost na antibiotike u vazduhu je obezbeđen, s jedne strane, upravo odabirom pomenutih lokacija prema stepenu zagađenosti vazduha i urbanizacije, a sa druge strane, primenom najsavremenijih analiza uzoraka vazduha.

Uostalom, jedan od temelja projekta je optimizacija protokola za uzorkovanja vazduha, pri čemu se koristilo više tipova filtera, eksperimentisalo se i sa različitim trajanjima samog uzorkovanja, kao i različitim metodama izolacije DNK, sve kako bi se uspostavio sistem, odnosno definisao najbolji, najefikasniji način za prikupljanje i obradu uzoraka. Paralelno sa uzorkovanjem prate se na dnevnom nivou i svi već dostupni podaci o zagađenju vazduha kao i klimatskim parametrima, kao što su temperatura, vlažnost vazduha, vazdušni pritisak, UV zračenje, upravo kako bi se mogle izvlačiti korelacije sa prisustvom mikroorganizama i gena za rezistenciju

– S obzirom na to da je AirPollRes pionirski projekat u ovoj oblasti, očekivani kratkoročni njegov cilj je uvođenje rutinskog praćenja patogenih mikroorganizama i otpornosti na antibiotike u vazduhu, barem u početku u visoko urbanizovanim lokacijama – navodi dr Katarina Novović. – Međutim, primer pandemije kovid-19 pokazao nam je koliko početno zanemarivanje ekološke dimenzije može imati posledice po globalno zdravlje. Stoga postoji potreba da savremeno društvo što pre preduzme efikasne inicijative usmerene ka sprečavanju ozbiljnih zdravstvenih pretnji, među kojima su i otpornost na antibiotike i zagađenje vazduha, imajući u vidu sve aspekte tih fenomena. I naše istraživanje, verujem, tome može doprineti.